Tilastokeskus

Pärnänen Anna
Erikoistutkija
Väestö- ja elinolotilastot

Muistio 1 (1)

29.3.2016

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Asiantuntijakuuleminen nollatuntisopimuksista

Tilastokeskus selvitti vuonna 2014 työvoimatutkimuksen yhteydessä nollatuntisopimuksella työskentelevien määrää. Työvoimatutkimuksen yhteydessä kysyttiin kaikilta palkansaajilta seuraava kysymys: ”Onko työsopimuksenne niin sanottu nollatuntisopimus, jossa sovittu työtuntien määrä on minimissään nolla tuntia (esimerkiksi 0–29 tuntia/viikko)?”

Noin 83 000 palkansaajalla oli Suomessa oman ilmoituksensa mukaan nollatuntisopimus vuonna 2014. Tämä oli noin 4 prosenttia kaikista palkansaajista.

Enemmistö (68 %) nollatuntisopimuksella työskentelevistä työskenteli osa-aikaisesti. Niin ikään enemmistö (57 %) nollatuntisopimuksella työskentelevistä oli naisia.

Nollatuntisopimuksella työskentelevät olivat pääsääntöisesti nuoria. Lähes puolet oli alle 25-vuotiaita ja 65 prosenttia oli alle 30-vuotiaita.

Eniten nollatuntisopimuksella työskenteleviä oli tukku- ja vähittäiskaupan (15 000), terveys- ja sosiaalipalveluiden (11 000) sekä majoitus- ja ravitsemustoiminnan (10 000) toimialoilla.

Enemmistöllä kyse oli varsin lyhyestä työsuhteesta. Noin puolella työsuhde oli kestänyt alle vuoden ja noin 75 prosentilla työsuhde oli kestänyt alle 3 vuotta.

Nollatuntisopimuksella työskentelevistä saa tarkemman kuvan, kun heidät jakaa kolmeen pääryhmään perustuen työn koko- tai osa-aikaisuuteen sekä vastaajan omaan käsitykseen pääasiallisesta toiminnastaan.

Tällä tavoin luokittelemalla saadaan kolme eri ryhmään. Ensimmäisen ryhmän muodostavat osa-aikaisesti työskentelevät opiskelijat. Tähän joukkoon kuului noin 30 000 nollatuntisopimuksella työskentelevää ja heistä enemmistö (63 %) oli naisia. Heistä valtaosa, noin 80 prosenttia, ei kaivannut lisää työtunteja.

Toiseen ryhmään kuuluvat työskentelivät niin ikään osa-aikaisesti, mutta he pitivät ansiotyötä pääasiallisena toimintanaan. Heistä noin 60 prosenttia kaipasi lisätunteja. Kahdelle kolmasosalle osa-aikatyön syy oli se, ettei tarjolla ollut kokoaikatyötä. Tällaisessa tilanteessa oli noin 21 000 palkansaajaa. Myös tämä ryhmä oli naisvaltainen (68 %).

Kolmanteen ryhmään kuuluvat kokoaikaisesti työskentelevät, ansiotyötä pääasiallisena toimintanaan pitävät. Tämä noin 24 000 hengen ryhmä oli miesvaltainen.

Näiden kolmen ryhmän ulkopuolelle jäi vielä vajaa kymmenen tuhatta nollatuntisopimuksella työskentelevää. Tässä sekalaisessa joukossa oli muun muassa itseään työttöminä pitäviä, joiden työtuntien määrä oli hyvin vähäinen, päätoimenaan omia lapsiaan hoitavia sekä kokoaikaisesti työskenteleviä opiskelijoita.

Tilastokeskus

Nollatuntisopimuksella työskentelevät

Eduskunta 30.3.2016
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Erikoistutkija Anna Pärnänen

Työvoimatutkimus tiedonlähteenä

- Työvoimatutkimus kerää tietoja 15–74-vuotiaan väestön työhön osallistumisesta, työllisyydestä ja työttömyydestä sekä työvoiman ulkopuolisten toiminnasta
- Kuukausiotos 12 000, vuosiotos noin 144 000
- Vastausosuus 71 prosenttia
- Vuonna 2014 kysyttiin työvoimatutkimuksen yhteydessä kaikilta palkansaajilta seuraava kysymys:
- ”Onko työsopimuksenne niin sanottu nollatuntisopimus, jossa sovittu työtuntien määrä on minimissään nolla tuntia (esimerkiksi 0–29 tuntia/viikko)?”

  1) Kyllä

  2) Ei

  3) Ei osaa sanoa

Nollatuntisopimuksella työskentelevät – perustietoja 1/2

- Nollatuntisopimus oli noin 83 000 palkansaajalla (15–64-vuotiaat) vuonna 2014
- Tämä oli noin 4 prosenttia kaikista palkansaajista

- Naisia oli 57 prosenttia eli 47 000
- Miehiä oli 43 prosenttia eli 36 000

- Valtaosalla, noin 70 prosentilla, työsuhde oli toistaiseksi voimassa oleva
- Oman ilmoituksensa mukaan osa-aikaisesti työskenteleviä oli 68 prosenttia
- Keskimääräinen tavanomainen viikkotyöaika 22 h/vko, osa-aikaisilla 15 h/vko

Nollatuntisopimuksella työskentelevät iän mukaan 2014

Taustalla olevien vastaajien määrä on vähäinen ikäluokassa 40-44 ja sitä vanhemmat.

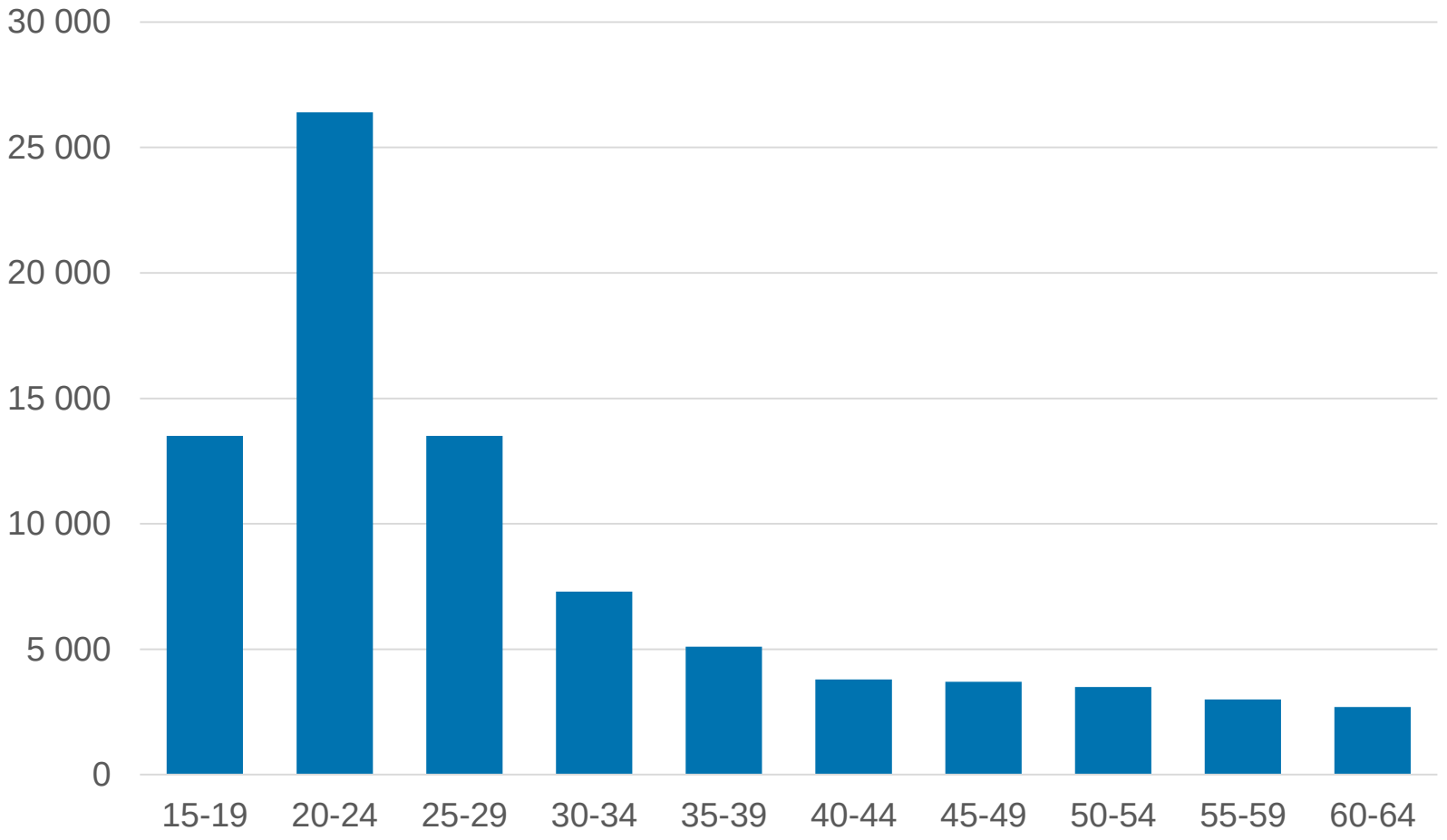

Nollatuntisopimuksella työskentelevät – perustietoja 2/2

- Eniten nollatuntisopimuksella työskenteleviä oli
  - tukku- ja vähittäiskaupan (15 000)
  - terveys- ja sosiaalipalveluiden (11 000)
  - sekä majoitus- ja ravitsemustoiminnan (10 000) toimialoilla
- Valtaosa työskenteli yksityisellä sektorilla
- Vuokratyöntekijöitä tästä joukosta oli noin 10 prosenttia
- Enemmistöllä kyse oli varsin lyhyestä työsuhteesta:
  - Noin puolella työsuhde oli kestänyt alle vuoden
  - Noin 75 prosentilla työsuhde oli kestänyt alle 3 vuotta
- Osa-aikaisesti työskentelevistä noin 40 prosenttia haluaisi lisätunteja

Nollatuntisopimuksella työskentelevät

Kolme pääryhmää: pääasiallinen toiminta ja työn koko- tai osa-aikaisuus

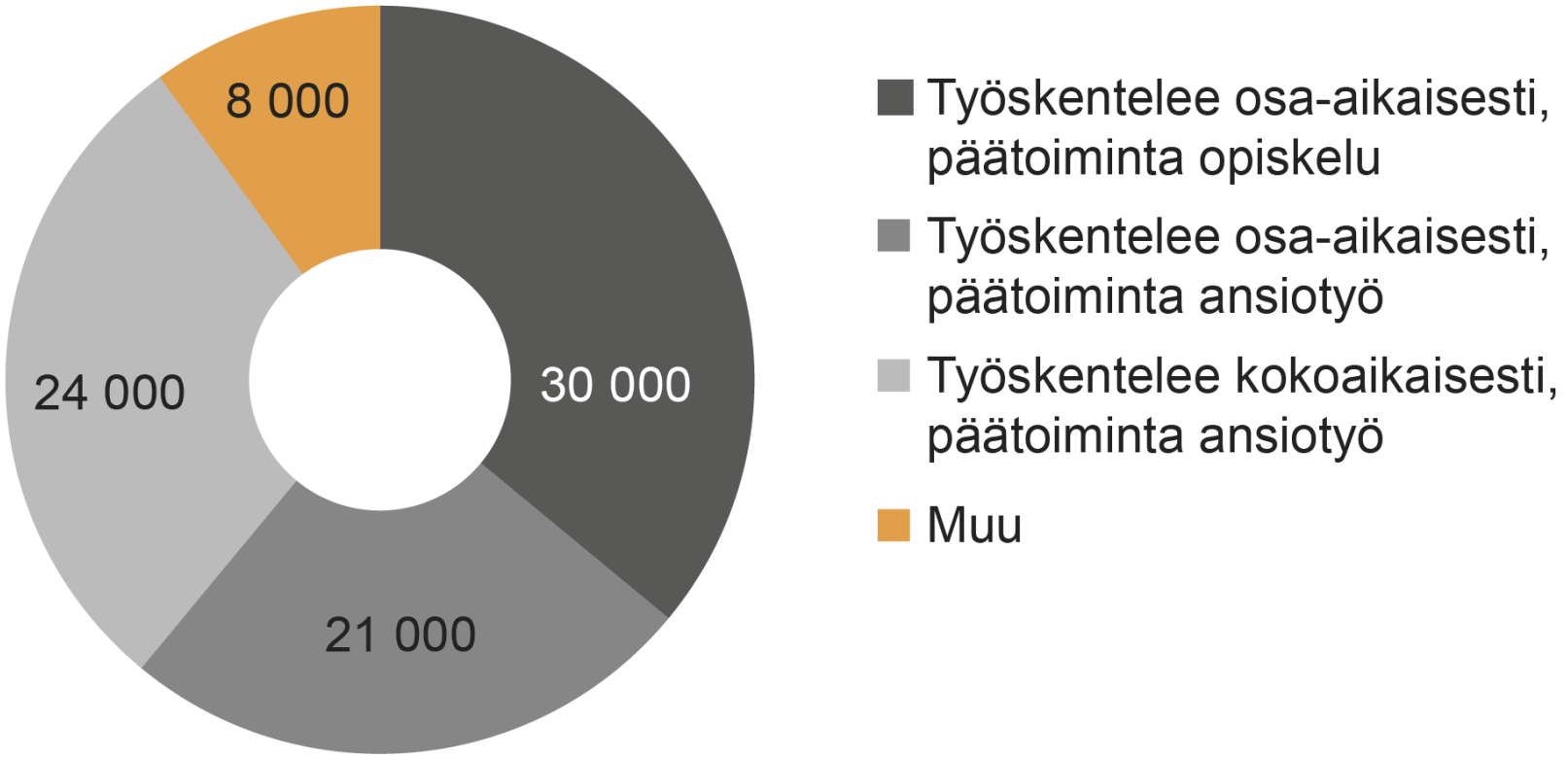

Tilastokeskus

Nollatuntisopimuksella työskentelevät

Osa-aikaiset, päätoimi opiskelu

- Alle 25-vuotiaita noin 80 %
- Naisia noin 60 %
- Lisätunteja haluavia noin 20 %
- Lähes kaikilla osa-aikatyön syy opiskelu (noin 90%)
- Noin neljäsosalla ei ole säännöllistä työaikaa, koska se vaihtelee viikosta toiseen
- Keskimääräinen tavanomainen viikkotyöaika 12 h/vko

Osa-aikaiset, päätoimi ansiotyö

- Alle 25-vuotiaita noin 40 %
- Naisia noin 70 %
- Lisätunteja haluavia noin 60 %
- Kokoaikatyön puute osa-aikatyön syynä 65 %
- Noin neljäsosalla ei ole säännöllistä työaikaa, koska se vaihtelee viikosta toiseen
- Keskimääräinen tavanomainen viikkotyöaika 21 h/vko

Kokoaikaiset, päätoimi ansiotyö

- Alle 25-vuotiaita noin 30 %
- Naisia noin 40 %
- Lisätunteja haluavia noin 20 %
- Vain vähän niitä, joilla ei säännöllistä työaikaa, koska se vaihtelee viikosta toiseen
- Keskimääräinen tavanomainen viikkotyöaika 38 h/vko

Kiitos

Tilastokeskus

Erikoistutkija
Anna Pärnänen
anna.parnanen@stat.fi